

ת"פ 23153/12/19 - מדינת ישראל נגד סלימאן אבו מדיעם, עייאש אבו מדיעם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 23153-12-19

לפני כב' השופט יובל ליבדרו

המאשימה:

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד חיים שווייצר

נגד

הנאשמים:

1. סלימאן אבו מדיעם

2. עייאש אבו מדיעם

ע"י ב"כ עו"ד נאסר מוסטפא

גזר דין

מבוא

1. נאשם 1 ונאשם 2 (להלן: "הנאשמים") הורשעו, לאחר ניהול הליך הוכחות, בביצוע עבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ופציעה בנסיבות מחמירות, עבירות לפי סעיפים 333(1)(2) ו- 334(1)(2) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין") וזוכו מביצוע עבירה של היזק בזדון, עבירה לפי סעיף 452 לחוק העונשין.

הכרעת הדין

2. בהכרעת הדין, שאימצה את עיקרי כתב האישום שהוגש כנגד הנאשמים, נקבע שביום 18.11.2019 בסמוך לשעה 19:00 שהו המתלונן ואחר בשם סלאמה באזור התעשייה ברהט בתוך רכב כשבכוונתם לשתות אלכוהול, וכשהמתלונן ישב כשרגלו נמצאת מחוץ לרכב.

במועד הנ"ל הגיעו למקום הנאשמים, שהם אחים, יחד עם שניים אחרים שזהותם אינם ידועה. אז, המתלונן הותקף באופן פתאומי כאשר בסמוך לכך הותקף גם סלאמה על-ידי אחד האחרים.

התוקפים, ארבעה, אשר שניים מהם היו רעולים פנים ושניים גלויי פנים תקפו במרץ את המתלונן. תחילה עת זה ישב ברכב, כשהכו אותו ברגלו, ובהמשך כשזה יצא מחוץ לרכב, הכו אותו באמצעות מצ'טות ומקל שהחזיק אחד האחרים.

המתלונן ניסה להגן על פניו באמצעות ידיו עד שנפל ארצה, אך אלה המשיכו להכות בו באמצעות המצ'טות והמקל עד אשר נמלטו באמצעות רכב שהחזיק נאשם 2.

המתלונן נותר חבול ומדמם על הארץ ולאחר שסלאמה הזמין אמבולנס דרך המשטרה, פונה הוא אל בית החולים "סורוקה", אושפז ונותח ושחרר בחלוף ששה ימים. למתלונן נגרמו החבלות שתוארו בכתב האישום, דהיינו שני חתכים ביד ימין, שני חתכים וכן חתך עמוק מעל שוק ימין, עם מעורבות עצם, ארטרוטומיה של ברך שמאל, חתכים עמוקים

עמוד 1

בשורש יד ימין ואמה ימין, ושברים פתוחים בשוק ימין ובשוק וברך שמאל (פסקה 19 להכרעת הדין).

תסקירים

3. מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של נאשם 1 (מיום 2.10.2022) עלה כי נאשם 1 מוכר לשירות המבחן, כי משיחה שנערכה עימו ביום 4.9.2022 עלה שהוא אושפז בבית החולים בעקבות פציעת ירי שנגרמה לו עקב סכסוך שלטענתו הסתיים. נאשם 1 מסר כי אינו מבין מדוע הורשע בתיק זה. שירות המבחן הוסיף כי ערך ניסיונות להיפגש עם נאשם 1 ואולם הדבר לא צלח (בהמשך התברר כי זה נעצר).

מתסקיר נוסף שהוגש בעניינו של נאשם 1 (מיום 8.11.2022) עלה כי זה כבן 25, גרוש בשנית ואב לארבעה ילדים, סיים 7 שנות לימוד, עזב את לימודיו על מנת לסייע בפרנסת משפחתו וטיפול באמו החולה, וכיום לטענתו הוא בעל חברת כח אדם ומעסיק כ-60 עובדים. כן הוסיף שהוא מתמודד עם מספר בעיות רפואיות שהתגלו אצלו במהלך אשפוזו בבית חולים בעקבות ארוע ירי בו נפגע.

נאשם 1 חזר על גרסתו בפני שירות המבחן, לא הודה בביצוע העבירות בהן הורשע, לא לקח אחריות עליהן, הוסיף שהוא לא מקבל את הכרעת בית המשפט וכן שהוא מתכוון להוכיח את צדקתו בבית המשפט. לדבריו הוא כלל לא היה מעורב בביצוע העבירות והוא אינו יודע מדוע המתלונן (שהוא בן משפחתו) טופל עליו את האשמה. לצד זאת הפנה נאשם 1 ל"סולחות" שנערכו בין המשפחות.

שירות המבחן התרשם שנאשם 1 שב בשנים האחרונות לקיים שגרת חיים נורמטיבית, הקים חברה ושילם את חובותיו הכלכליים. שירות המבחן התייחס לנסיבות חייו האישיות והמשפחתיות של נאשם 1, לכך שהוא בעל דימוי עצמי נמוך, שהוא מוצף ברגשות תסכול ופגיעות, כי הוא מתמודד עם הקושי שבריוחוק ממשפחתו ומילדיו על רקע תנאי השחרור בהם היה נתון (בהמשך נעצר על רקע הפרה שלהם), כי קיימת מורכבות משפחתית בין משפחת נאשם 1 למשפחת המתלונן וכן לכך שחרף הסכם ה"סולחה" שנערך הסכסוך בין הניצים עדיין פעיל ורב הנסתר על הגלוי בסכסוך זה.

שירות המבחן הוסיף כי להתרשמותו נאשם 1 מתמקד בהיבטים החיוביים בחייו אך מתקשה להבין את גבולות החוק ונוטה להגמישם בעת הצורך או לתועלתו האישית.

על רקע אי לקיחת האחריות מצד הנאשם לעבירות בהן הורשע שירות המבחן לא בא בהמלצה שיקומית.

מתסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 2 (מיום 10.11.2022) עלה שנאשם 2 כבן 23, נשוי ואב לשלושה ילדים, עזב את לימודיו לאחר 6 שנות לימוד על רקע מצב כלכלי של משפחתו, מתקשה קרוא וכתוב, חווה תחושת נטישה לאחר גירושי הוריו, התגייס לשירות צבאי ביחידת הגששים, התגורר ברהט טרם מעצרו ובעל עסק עצמאי בתחום כח אדם.

שירות המבחן מסר כי נאשם 2 היה עצור בעת עריכת התסקיר במסגרת תיק אחר בו הוגש כנגדו כתב אישום שייחס לו ביצוע עבירות אלימות ונשק.

באשר להתייחסות לעבירות בתיק דנן נמסר כי נאשם 2 לא הודה בביצוע ולא לקח אחריות עליהן, מסר כי נפגע העבירה הוא בן דודו, שלל סכסוכים עמו בעבר ובהווה והוסיף כי הוא חש תחושות כעס ותסכול על הרשעתו. שירות המבחן התרשם כי נאשם 2 מבטא רצון להתנהלות נורמטיבית והצליח לגייס כוחות להתגייס לצבא למרות הביקורת של בנו משפחתו.

יחד עם זאת שירות המבחן התרשם מנטיה של נאשם 2 להסתכלות דיכוטומית על אנשים וסיטואציות, מכך שהוא אינו ערוך לבדיקה עצמית ביקורתית ונוטה להשליך מעשיו על האחר, מכך שהוא גדל בתנאי עזובה קשים ללא תמיכה הורית שפגעו בדימויו העצמי, והוא מאדיר את צדדיו החיוביים ומתקשה לבחון עצמו בצורה ביקורתית, ומכך שהוא מתקשה לווסת כעסים, פועל באופן לא מחושב ופיזי ועלול לפעול בצורה כוחנית ואלימה כלפי אחר במיוחד במצבי כעס.

נאשם 2 מסר שהוא לא רואה בעייתיות כלשהי בהתנהגותו או צורך בהשתלבות בטיפול.

שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של נאשם 2.

טיעוני הצדדים

4. **המאשימה** טענה לעונש בכתב והשלימה טיעוניה על-פה. המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין שלוש לשש שנות מאסר. המאשימה עתרה להשית על כל אחד מהנאשמים עונש של 4 שנות מאסר, מאסר על תנאי ופיצוי לנפגע העבירה.

המאשימה הפנתה בטיעוניה לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות לרבות לתכנון שקדם לביצוע העבירות, לכך שהתקיפה בוצעה בצוותא יחד עם שניים אחרים שלא נתפסו, לשימוש בנשק קר, לכך ששלושה מהתוקפים היו מצויידים במצ'טות ואחד במקל ולאופי האכזרי של ביצוע התקיפה. המאשימה הפנתה גם לעדותו של המתלונן באשר לפגיעה הפיזית ולנזקים הכלכליים שנגרמו לו, לכך שהלה לא הסכים ל"סולחה" עם הנאשמים וכי לטענתו כלל לא נערכה "סולחה" שכזו והוא תקווה שאלו יענשו על מעשיהם. בנוסף הפנתה המאשימה לנזק שעלול היה להגרם למתלונן, לכך שהגן על פניו באמצעות ידיו וכן לכך שאלמלא עשה כן המתלונן תוצאת התקיפה הייתה חמורה הרבה יותר.

המאשימה הפנתה בטיעוניה לכך שהנאשמים לא הודו, לא לקחו אחריות על מעשיהם ולא חסכו את עדותו של המתלונן, שהוא בן משפחתם.

המאשימה הפנתה לתסקירי שירות המבחן מהם עולה כי הנאשמים לא היטיבו את דרכם בחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות בתיק דנן. כן הפנתה לכך ששירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינם של שני הנאשמים. המאשימה צרפה פסיקה לתמיכה בעמדתה העונשית.

5. **ב"כ הנאשמים** טען כי מתחם העונש ההולם בעניינם נע בין שנה וחצי לשתי שנות מאסר. ב"כ הנאשמים עתר ביחס לשני הנאשמים לעונש של 18 חודשי מאסר ומאסרים מותנים ופיצויים מתונים.

ב"כ הנאשמים התייחס בטיעונו לאמור בתסקירי שירות המבחן על אודות כך שהנאשמים לא לוקחים אחריות על העבירות שעברו.

בעניין זה מסר, כי הנאשמים טוענים לעונש בהכנעה לאור הכרעת הדין שניתנה בעניינם, ואולם אלו ממשיכים לאחוז באמת שלהם לפיה הם אינם קשורים לתקיפת המתלון, ולטעמם זה הפליל אותם בשל כך שהוא חושב שנאשם 1 כועס עליו (על המתלון) בשל תמיכתו (של המתלון) באחד מאחיהם של הנאשמים אשר נישא לאשת נאשם 1 בעודה נשואה לנאשם 1.

ב"כ הנאשמים הפנה בטיעונו לנסיבותיהם האישיות והמשפחתיות המורכבות של כל אחד מהנאשמים, לתקופה הארוכה בה הם היו עצורים ונתונים תחת תנאים מגבילים, לכך שהם נעדרו עבר פלילי וניהלו אורח חיים נורמטיבי לרבות במישור התעסוקתי לפני האירוע מושא כתב האישום. ב"כ הנאשמים טען כי יש להזהר מפני השתת עונש מאסר לתקופה ארוכה מן הנדרש שמא הנאשמים יחברו לחברה עבריינית במהלך המאסר, מה שיכשיל תקוותם לחזור ולחיות חיים נורמטיבים לאחר שחרורם.

ב"כ הנאשמים הוסיף כי בין משפחת הנאשמים למשפחת המתלון התקיימה "סולחה" במסגרתה, באופן חריג, דווקא משפחת המתלון היא זו ששילמה פיצוי למשפחת הנאשמים, בשל הפגיעה בכבודם. ב"כ הנאשמים צרף פסיקה לתמיכה בעמדתו העונשית.

6. לנאשמים ניתנה הזדמנות לומר את דברם, ואולם אלו מסרו שאין להם מה לומר.

דין והכרעה

7. סבורני כי מתחם העונש ההולם בעניינם של הנאשמים נע בין שנתיים לארבע שנות מאסר. בקביעת המתחם התחשבתי בערכים המוגנים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובענישה הנוהגת כמפורט להלן.

8. הנאשמים פגעו בערכים מוגנים של שמירה על בטחון, בריאות, שלמות גופו, כבודו ושלוותו של אדם.

9. בית המשפט העליון התייחס לא אחת לחומרה היתרה של תופעת האלימות הפושה ופוגעת בכל חלקה טובה בחברה בישראל ועל הצורך בהטלת עונשים מרתיעים על הנוקטים באלימות לצורך פתרון סכסוכים. כך למשל צוין בע"פ 7069/20 אבוחדיר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 11.2.2021), פסקה 9:

"לא אחת עמד בית משפט זה על החומרה היתרה שבעבירות אלימות...לאור הפגיעה הקשה בזכותו של אדם לשלמות גופו, בכבודו העצמי, ובתחושת הביטחון האישי שלו...לא זו בלבד, אלא יש ליתן ביטוי לחומרה שיש לראות בהתנהגות אלימה אשר באה כניסיון לפתירת סכסוכים. בהתאם, ראוי להטיל ענישה ממשית ומוחשית, המרתיעה את הציבור מפני נקיטת אמצעים בדרכים אלימות על פני ההליכה בדרך הנועם והשלום..."

גינאי מפורש לתופעת הסיכנאות נשמע פעם אחר פעם בכל הערכאות. כך, רק לאחרונה בע"פ 1268/21 מדינת ישראל נ' אבו סמרה (פורסם בנבו, 15.07.2021), פסקה 3 ציין השופט י' עמית:

"בית משפט זה נדרש פעמים רבות להיקפה ולנזקיה של תופעת ה'סיכנאות', הטומנת בחובה פוטנציאל לנזק רב, ומצדיקה נקיטה בענישה מחמירה ומרתיעה: 'אחת המטרות המרכזיות של הענישה הפלילית היא כאמור הרתעת עבריינים בכוח, ל'מען יראו וייראו'. תופעה זו של 'סיכנאות' יש להדביר. המסר חייב להיות ברור, למען ידע כל איש ונער כי נטילת סכין כדי לתקוף היא נטילת סיכון - לא רק כלפי הקורבן, אלא גם כלפי העבריין בדמות הטלת ענישה מחמירה. במלים אחרות, 'תרבות הסכין' היא תרבות שלא ניתן לגלות כלפיה סבלנות".

10. מידת הפגיעה בערכים המוגנים בענייננו היא משמעותית. לא ניתן להתעלם מתמונת האלימות הקשה שתוארה במהלך העדויות. מדובר באירוע אלימות חמור, קשה ופוגעני שרק בדרך נס לא הסתיים בתוצאה קשה יותר או קטלנית. כזכור, המתלונן הותקף באופן פתאומי על-ידי הנאשמים ושניים אחרים באמצעות מצ'טות ומקל. הנאשמים והאחרים לא הפסיקו להכות את המתלונן אף לאחר שזה נפל ארצה והותירו אותו חבול ומדמם. כתוצאה מהתקיפה הקשה נגרמו למתלונן מספר חבלות ופציעות באיברים שונים.

11. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה נתתי משקל לתכנון שקדם לביצוע העבירות (הגעה עם רכב, עם כלי נשק, חלק עם כיווי פנים); לכך שהתקיפה בוצעה בפתאומיות ללא כל התראה מוקדמת; לכך שהתקיפה בוצעה על-ידי ארבעה תוקפים שחלקם רעולי פנים; לאופי האלימות, לברוטליות ולאכזריות התקיפה; לכך שהתקיפה בוצעה באמצעות שימוש בנשק קר- מקל ומצ'טה המהווה כלי נשק משחית ומסוכן במיוחד (ראו התייחסות בע"פ 9052/10 שטרית נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 3.11.11]); לכך שהתקיפה כוונה לפניו של המתלונן שהגן עליהם באמצעות ידיו; לכך שהתקיפה נמשכה גם לאחר שהמתלונן נפל לרצפה; לנזק הפיזי שנגרם למתלונן (זה אושפז ונותח ושוחרר בחלוף ששה ימים, וסבל משני חתכים ביד ימין, שני חתכים וכן חתך עמוק מעל שוק ימין, עם מעורבות עצם, ארטרוטומיה של ברך שמאל, חתכים עמוקים בשורש יד ימין ואמה ימין, ושברים פתוחים בשוק ימין ובשוק וברך שמאל); לנזק שעלול היה להיגרם למתלונן אלמלא הגן על עצמו באמצעות ידיו; ולנזק הנפשי והכלכלי שנגרם למתלונן כתוצאה מהתקיפה.

12. מנעד הענישה בעבירות אלימות הוא רחב והוא תלוי נסיבות ה"עושה" לרבות גילו, עברו הפלילי, השתלבותו בהליך טיפולי ומידת ההצלחה בהליך זה כמו גם בנסיבות ה"מעשה" לרבות אופי האלימות, האם נעשה שימוש בכלי נשק חם או קר, האם מדובר באירוע מתוכנן או ספונטני, האם קדמה לכך התגרות מצד המותקף, הנזק הגופני והנפשי שנגרם לקרבן וכיוצ"ב נסיבות המשפיעות על הענישה.

באשר לעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ראו דברי כב' השופט י' דנציגר בע"פ 7475/14 מהדי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 25.12.2014) פסקה 13:

"כנקודת מוצא לדין יש לשוב ולהדגיש כי העבירה שבה הורשע המערער - חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 333 לחוק העונשין ביחד עם סעיף 335(א)(1) לחוק - הינה

עבירת אלימות חמורה שהעונש המרבי הקבוע בצידה הינו 14 שנות מאסר בפועל. בפסיקת בית משפט זה ניכרת בשנים האחרונות מגמה ברורה של החמרה בענישה בעבירות אלימות באופן כללי ובעבירת החבלה החמורה בנסיבות מחמירות באופן ספציפי. בית משפט זה ציין לא אחת כי יש להילחם בנגע האלימות שפשט בארצנו וכי תרומתו של בית המשפט למלחמה זו הינה בהטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים שישקפו מסר מרתיע לעבריינים ולחברה כולה. לפיכך נקבע כי ככלל ענישה זו צריכה לכלול רכיב משמעותי של מאסר בפועל מאחורי סורג וברז.

בע"פ 1517/10 **אלקיים נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.10.2010), אותו אף המאשימה צרפה, דחה בית השפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות והדחה בחקירה והותיר על כנו עונש של 4 שנות מאסר. במקרה זה הכה הנאשם את המתלונן, קטין, באמצעות אלה על ראשו עד שזה התמוטט והתעלף. המתלונן אושפז מספר ימים בבית החולים בשל דמם תוך מוח;

בע"פ 4631/13 **מדינת ישראל נ' כרים** (פורסם בנבו, 25.2.2014) דחה בית המשפט העליון את ערעור המאשימה ואת ערעורם של נאשמים שהורשעו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות והותיר על כנו עונש של 40 חודשי מאסר על הנאשם 1 ו-28 חודשי מאסר על הנאשם 2. במקרה זה הגיעו הנאשמים עם אחרים לפתח אולם חתונות כשהם מצוידים במקלות והכו את המתלונן במקלות בבעיטות ואגרופים כשבמהלך התגרה הונחתה מכה על ראשו של המתלונן וזה התמוטט והובהל לבית החולים שם נותח ואושפז;

בע"פ 5576/10 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (פרסום בנבו, 14.4.2011) קיבל בית המשפט העליון את ערעורם של נאשמים שהורשעו, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ותקיפה בנסיבות מחמירות והעמיד את עונשם על 3 שנות מאסר חלף 4 שנות מאסר שהטיל עליהם בית המשפט המחוזי. ערעור הנאשמים התקבל בעיקר בשל עקרון אחידות הענישה לאחר שעניינו של קטין שביצע את העבירות עם הנאשמים הסתיים בצו מבחן והתחייבות ללא הרשעה. במקרה זה בעקבות ויכוח שהתפתח בין הנאשמים והקטין למתלונן וחבריו שסירבו לתת לנאשם 2 סיגריה שבר הנאשם 1 בקבוק ודקה על ראשו של המתלונן שנפל ארצה והמשיכו לחבוט בו בבעיטות ובאגרופים. כן תקפו הנאשמים שניים נוספים ולאחד מהם גרמו חבלה בדמות שריטה בפנים;

בע"פ 379/15 **לוי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 9.7.2015) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בגרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות לאחר שהטיח בקבוק בירה בחוזקה בפניו של המתלונן וכתוצאה מכך נשבר הבקבוק והמתלונן נפצע בפניו ודימם. בית המשפט העליון הותיר על כנו עונש של 30 חודשי מאסר שהטיל עליו בית המשפט המחוזי;

בע"פ 167/13 **אבו זאייד ואח' נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 14.8.2013) דחה בית המשפט העליון את ערעורן של נאשמות שהורשעו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות והותיר על כנו עונש של 30 חודשי מאסר. במקרה זה תקפו הנאשמות ומשכו מספר פעמים בשערות ראשה של המתלוננת והיכו בפניה במהלך נסיעה במונית. הנאשמות

המשיכו להכות את המתלוננת בראש והפנים במכות, בעיטות ונשיכות גם לאחר שהנהג עצר את הנסיעה והפריד ביניהן. למתלוננת נגרמו בין היתר שבר בארובת עין ימין והמטומות בפנים, והיא אושפזה בבית חולים למשך חמישה ימים ונאלצה לעבור ניתוח בפנים;

בע"פ 8074/21 **גמליאל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.01.2022) קיבל בית המשפט העליון באופן חלקי את ערעורו של נאשם שהורשע בגרימת חבלה בנסיבות מחמירות והמיר את עונשו ל-26 חודשי מאסר חלף 34 חודשי מאסר שהטיל עליו בית המשפט המחוזי מתוך התחשבות בתחילתו של הליך השיקום שעבר ובמוטיבציה להמשיך בטיפול, בנסיבותיו המשפחתיות ובתשלום הפיצויים במלואם. במקרה זה לאחר דין ודברים בין הנאשם למתלונן נטל הנאשם סכין מטבח ויצא מדירתו למבואה בה היה המתלונן, ולאחר עימות מסוים בין השניים דקר הנאשם את המתלונן בבטנו ובכתפו, חתך אותו בכף ידו ונשך את בנו של המתלונן שניסה להוציא הסכין מידו של הנאשם. כתוצאה מכך נזקק המתלונן לניתוח במהלכו בוצעה כריתה חלקית של המעי הגס.

עינתי בפסיקה שצרפו הצדדים מטבע הדברים צרף כל צד פסיקה התומכת בעמדתו העונשית להלן אפרט את חלקה.

המאשימה צרפה למשל את ע"פ 4145/12 **הרוש נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 29.4.2013) בו דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של חבלה של ממש וחבלה חמורה בנסיבות מחמירות והותיר על כנו עונש של 4 שנות מאסר. במקרה זה התגרה הנאשם במתלוננים, נטל בקבוק, ניפצו והניפו לעבר צווארו של אחד המתלוננים וגרם לו שריטה בצווארו לאחר שמתלונן אחר ששלח את ידו להגן עליו נדקר בידו באופן שחייב ניתוח;

את ע"פ 5089/12 **עובדיה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 19.2.2013) בו קיבל בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות והחזקת סכין והעמיד את עונשו על 50 חודשי מאסר חלף 65 חודשי מאסר שגזר עליו בית המשפט העליון. במקרה זה הנאשם שגמר אומר לפגוע במתלונן הצטייד בסכין, נצמד לגבו של המתלונן לאחר שזה יצא מחנותו, ודקר אותו בחלק הימני של גבו. כתוצאה מכך התמוטט המתלונן, נזקק לניתוח וטופל במחלקה לטיפול נמרץ. למתלונן נגרמו פציעות ובין היתר שני אזורי חתך בריאה, שברים מרובים בצלעות ודימום פעיל;

ואת ע"פ 5153/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 13.1.2014) בו דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות והותיר על כנו עונש של 3 שנות מאסר. במקרה זה הנאשם שהצטייד באת חפירה ושני אחיו, נאשמים נוספים, שהצטיידו במקלות, תקפו והכו את המתלונן בראשו ובכל חלקי גופו בעודו שכוב על הרצפה וזאת בעקבות וויכוח שהתגלע בין המתלונן לנאשם. כתוצאה מהתקיפה נגרמו למתלונן חבלות רבות ושברים בכל חלקי גופו.

ב"כ הנאשמים צרף את ת"פ (מחוזי-ת"א) 51857-10-17 **מדינת ישראל נ' שמש** (פורסם בנבו, 4.7.2017) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בביצוע עבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות עונש

של 15 חודשי מאסר וזאת לאחר שהמאשימה הגיבלה את עצמה במסגרת הסדר הטיעון לעונש של 18 חודשי מאסר. במקרה זה בעקבות קטטה שהתפתחה בין אוהדים למאבטחים קילל הנאשם את המאבטחים והשליך בקבוק לעבר המאבטחים שפגע בראשה של מאבטחת וגרם לה פגיעת ראש, לרבות שבר בעצם הלסת ושבר ברצפת ארובת עין;

את ת"פ (מחוזי-חיפה) 39913-12-19 **מדינת ישראל נ' שבאט** (פורסם בנבו, 2.6.2020) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ופגיעה בנסיבות מחמירות עונש של 24 חודשי מאסר. במקרה זה דקר הנאשם את המתלונן בחזה האחורי באמצעות סכין והתרחק מהמקום. למתלונן זה נגרמה פגיעה בגב. לאחר זמן מה חזר הנאשם למקום ודקר מתלונן אחר שהגיע לעזרת המתלונן בגבו באמצעות הסכין. למתלונן זה נגרמה פגיעה בחזה.

בת"פ (מחוזי-חיפה) 4747-02-19 **מדינת ישראל נ' מטר** (פורסם בנבו, 22.7.2020) גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ותקיפה סתם וגזר עליו עונש של 30 חודשי מאסר. במקרה זה הכה הנאשם בצינור ברזל בחוזקה בראשו את המתלונן שאיבד הכרתו ואת המתלונן השני ברגליו. ערעור שהגיש הנאשם נמחק בהסכמה (ע"פ 5533/20)

13. לא מצאתי לחרוג בעניינינו ממתחם העונש ההולם, ובגדריו של המתחם נתתי משקל לנסיבות האישיות-משפחתיות המורכבות של הנאשמים, להיותם נעדרי עבר פלילי ולפגיעה של עונש מאסר ראשון בהם ובמשפחתם.

כאמור, הנאשמים לא לקחו אחריות ולא הביעו חרטה על מעשיהם ובחרו לנהל הליך הוכחות על הנגזר מכך, לרבות הבאת בן משפחתם לעדות. אדגיש כי החלטת הנאשמים לנהל הליך של הוכחות, בהתאם לזכותם בדיון, אינה צריכה להיזקף לחובתם ומכאן שלא מצאתי להחמיר עם הנאשמים אך משום שבחרו לנהל הליך של הוכחות. ואולם, הנאשמים לא יהיו זכאים לאותה הקלה ולאותה התחשבות להן זכאים נאשמים שהודו במעשיהם, לקחו אחריות עליהם וחסכו בזמן שיפוטי.

14. לא מצאתי בעניינינו לתת משקל להסכם ה"סולחה" שנחתם על-פי הנטען בין משפחת הנאשמים למשפחת המתלונן, וזאת מכמה טעמים.

ראשית, מדובר בהסכם שהמתלונן, שהוא נפגע העבירה, הכחיש בעדותו את קיומו. המתלונן אף הדגיש בעדותו את תחושתו הקשות כלפי הנאשמים ומעשיהם, העיד כי הוא לא סלח להם וביקש להשית עליהם עונש משמעותי, מה שמלמד על כך שעדיין מדובר על סכסוך פעיל כפי שגם התרשם שירות המבחן. אף אם אכן התקיימה "סולחה" בין המשפחות כנטען, הרי שזו לא נעשתה בהסכמתו ועל דעתו של המתלונן (להבדיל ממשפחתו על-פי הנטען), ובנסיבות שכאלו אין נפקות ממשית ל"סולחה" זו באשר המתלונן הוא שנפגע קשות באירוע, הוא ולא אחר.

שנית, על-פי דברי ב"כ הנאשמים מצאה משפחת המתלונן לשלם פיצוי למשפחת הנאשמים במקרה זה, "לאור הפגיעה הקשה בכבוד משפחת הנאשמים" כלשונו. טיעון זה הוא שמלמד יותר מכל מדוע אין לתת להסכם הנטען כל משקל בענייננו, שכן יכול וההסכם, אם אכן התקיים, מתייחס לארועים אחרים שבין המשפחות, לרבות המעורבים בארוע דנן, ולא לתקיפה הברוטאלית של המתלונן על-ידי הנאשמים, ארוע המצדיק ענישה של הנאשמים וחיוכם בפיצוי המתלונן בגין הנזקים שגרמו לו, ולא להיפך.

שלישית, כבר נפסק לא פעם כי "סולחה" היא לא מילת קסם, ואף אם זו לא הייתה מוכחשת כבענייננו, ואף אם לא היה היפוך היוצרות מבחינת תשלום הפיצוי כבענייננו, אין היא מהווה שיקול מכריע בענישה וראוי לתת לה משקל, אם בכלל, בהתאם לנסיבות העניין. ראו למשל דנ"פ 3261/03 סרחאן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 9.4.2003):

"עמדתו של בית-משפט זה בעניין סולחה עמדה עיקבית וברורה היא: גם אם עשויה להיות סולחה שיקול לזכות, אין היא שיקול מכריע ובוודאי שאין היא מחייבת את בית המשפט לעת גזירת עונשו של נאשם שהורשע...אכן, במקרים מסוימים אפשר ייתן לסולחה משקל מסוים בקביעת העונש, אלא שכל מקרה יבחן לגופו ולפי נסיבותיו".

כן ראו ע"פ 4461/02 ג'אבר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 23.6.2002), פסקה 3; ע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' סובח ואח' (פורסם בנבו, 5.11.2019) פסקה 12.

15. בעניינם של הנאשמים התקבלו כאמור תסקירים מטעם שירות המבחן במסגרתם נמנע השירות מלהמליץ על שילובם בהליך טיפולי שיקומי. כזכור, שירות המבחן ציין בתסקיריו כי נאשם 1 מתקשה להבין את גבולות החוק ונוטה להגמישם לתועלתו האישית ונאשם 2 מתקשה לבחון מעשיו באופן ביקורתי, מתקשה לווסת כעסים ועלול לפעול באופן כוחני ואלים.

בשים לב להתרשמות זו של שירות המבחן ולנסיבות ביצוע העבירות נראה כי יש מקום לתת ביטוי בענישה לשיקול הרתעת היחיד, זאת לצד שיקול הרתעת הרבים הנדרש אף הוא בענייננו בשים לב למגמת ההחמרה בעבירות אלימות. ראו לעניין זה למשל ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' נאסר (פורסם בנבו, 10.11.09), פסקה 21:

"קיים אינטרס ציבורי מובהק וחד משמעי בהרתעת היחיד והרתעת הרבים מפני נקיטה בדרך של כוח ואלימות ליישוב מחלוקות וסכסוכים תוך שימוש בנשק קר [...] יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו".

16. לאור כל האמור לעיל אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1

א. 30 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו הקשורים בתיק זה בלבד. לא ינוכו ימים בהם היה

עמוד 9

הנאשם עצור בתיק זה ובמקביל בתיק אחר.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, לא לעבור עבירת

אלימות מסוג פשע.

6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, לא לעבור עבירת אלימות מסוג עוון או עבירה של החזקת סכין שלא למטרה כשרה.

ג. פיצוי למתלונן בסך של 5,000 ₪. הפיצוי ישולם בתוך 6 חודשים מהיום.

נאשם 2

א. 30 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו הקשורים בתיק זה בלבד. לא ינוכו ימים בהם היה הנאשם עצור בתיק זה ובמקביל בתיק אחר.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, לא לעבור עבירת

אלימות מסוג פשע.

6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, לא לעבור עבירת

אלימות מסוג עוון או עבירה של החזקת סכין שלא למטרה כשרה.

ג. פיצוי למתלונן בסך של 5,000 ₪. הפיצוי ישולם בתוך 6 חודשים מהיום.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"א כסלו תשפ"ג, 15 דצמבר 2022, במעמד הצדדים.